

بازخوانی پرونده یک وزیر : منصور روحانی

○ هدایت الله بهبودی

زندگینامه

منصور روحانی قزوینی که ۱۴ سال هدایت دو وزارتخانه آب و برق، کشاورزی و منابع طبیعی (۱۳۴۲-۱۳۵۶ ش) را به عهده داشت، در سال ۱۳۰۰ ش در بخش ۵ تهران به دنیا آمد. پدرش علی محمد (د ۱۳۳۳ ش) نام داشت که به گفته روحانی ملاک بود. اما شغل او را فروشنده ماهوت و خیاط هم گفته اند. مادرش شکیبه راغبیان دختر حاج محمد راغب افندی نماینده ایران در عثمانی بود. سروان حسام الدین راغب رئیس نظام وظیفه بروجرد، دایی روحانی بود. منصور روحانی در سال ۱۳۲۶ ش با پروین شکیب ازدواج کرد. داریوش (ت ۱۳۲۷ ش) و نسرین (ت ۱۳۳۳ ش) فرزندان او بودند. روحانی پنج برادر به نامهای امیر، ناصر، نصرت الله، منوچهر و هوشنگ و شش خواهر به نامهای منیره، باهره، طاهره، نادره، مهین و سبزه داشت. از میان برادران، ناصر و هوشنگ وارد ارتش شدند. نصرت الله دانش آموخته آموزشگاه عالی نفت آبادان بود و آخرین شغلش در حکومت پهلوی دوم، رئیس هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت سهامی برق منطقه ای اصفهان.

منصور روحانی تحصیلات دوره ابتدایی را در مدرسه انتصاریه تهران به سال ۱۳۱۳ ش به پایان برد. دوره اول و دوم متوسطه را در دبیرستان دارالفنون پشت سر گذاشت و در ۱۳۱۹ ش دیپلم علمی گرفت. وی برای ادامه تحصیل وارد دانشکده فنی دانشگاه تهران شد و در رشته

مهندسی راه و ساختمان درس خواند. از همان دوره دانشجویی مشغول کار شد. ابتدا به عنوان نقشه کش در بنگاه راه آهن دولتی ایران وابسته به وزارت راه استخدام شد (۱۳۲۱ ش). در شهریور ۱۳۲۲ به اداره امور سیلوه‌ها رفت و یک سال به صورت روزمزد کار کرد. در ۱۳۲۳ ش پس از فارغ التحصیل شدن از دانشکده فنی، دوره یک ساله خدمت زیر پرچم را با عنوان افسر وظیفه دوره هجدهم دانشکده افسری، پشت سر گذاشت. یک سال بعد (۱۳۲۴ ش) برای کار به آبادان رفت و در شرکت نفت ایران و انگلیس با سمت تصدی ساختمان تصفیه خانه آب شهر آبادان مشغول شد؛ اما بیشتر از ۹ ماه آن جا نماند و به تهران بازگشت. روحانی در سال ۱۳۲۵ ش برگ درخواست کار را در شهرداری تهران پر کرد و مدتی بعد در اداره لوله کشی تهران استخدام شد. سیر ترقی او از همین زمان آغاز گشت. دو سال از کار او در این اداره گذشته بود که شورای فرهنگی بریتانیا در سال ۱۳۲۷ ش آمادگی خود را برای پرداخت هزینه سفر مطالعاتی منصور روحانی و عزیزالله کهکشان^(۱) در یونیورسیتی کالج دانشگاه لندن اعلام کرد. رئیس این شورا در آن زمان وی.ئی. بلومفیل V.E.Blomfiele بود. محمد خلعتبری شهردار وقت تهران از شورای فرهنگی بریتانیا خواست تا دو مهندس دیگر یعنی محمد ظهیری^(۲) و تقی سرلک^(۳) را هم برای این سفر مطالعاتی بپذیرد، اما ظاهراً فقط روحانی و کهکشان در سال ۱۳۲۷ ش عازم انگلستان شدند. جزئیات مواد مطالعاتی این دو تحت نظر سرالکساندر گیب^(۴) و پروفیسور کالینز بود. روحانی و همراهِش حدود ۱۰ ماه در تأسیسات آب آن کشور، مطالعاتی صورت دادند و پس از بازدید از شرکت های لوله سازی در شهریور ۱۳۲۸ به ایران بازگشتند. سمت بعدی او در اداره لوله کشی تهران - که اینک سازمان نامیده می شد - معاونت دفتر فنی بود. در سال ۱۳۳۰ ش روحانی ریاست دفتر فنی را به عهده گرفت. غلامعلی میکده مدیرکل سازمان آب تهران در سال ۱۳۳۲ ش روحانی را به معاونت این سازمان برگزید و در غیاب خود، قائم مقام سازمان نامید. در همین سال او با مشارکت چهار نفر از دوستانش شرکت ساختمانی سیویل را تاسیس کرد. تا پنج سال بعد در کنار سمت های دولتی یکی از سهامداران این شرکت بود. خود می گوید با تصویب قانون منع مداخله کارکنان دولت در قراردادهای دولتی، سهام خود را که معادل بیست درصد بود به دو میلیون ریال به دیگر شرکا فروخت و ترجیح داد در مناصب دولتی بماند.

سازمان آب تهران در سال ۱۳۳۴ ش برای ده نفر از کارکنان خود تقاضای اعطای نشان از طرف محمدرضا پهلوی کرد که منصور روحانی در ردیف اول قرار داشت. شاه نشان درجه چهارم تاج را در چهارم آبان، روز تولدش، به روحانی هدیه کرد. عزیزالله کهکشان و محمد ظهیری نیز در شمار دریافت کنندگان این نشان بودند. شاه در سال ۱۳۳۷ ش منصور روحانی

را به مدیریت عامل سازمان آب تهران برگزید. در حکم او آمده بود :
«نظر به استدعای تیمسار سپهد باتمانقلیچ وزیر کشور که به وسیله جناب دکتر منوچهر اقبال نخست وزیر معروض افتاده است ، به موجب این فرمان منصور روحانی را برای مدت سه سال به سمت مدیریت عامل سازمان آب تهران منصوب فرمودیم.»
روحانی سال ۱۳۳۹ ش از طرف وزیر کشور به عضویت کمیته دائمی برنامه پنج ساله سوم درآمد.

یک سال بعد در چهارم آبان ۱۳۴۰ محمدرضا پهلوی نشان درجه سوم همایون را به روحانی داد. در این زمان او به اندازه ای معروف شده بود که مدیر مؤسسه اکو در تهران که زندگی نامه رجال ایران را برای درج در کتاب Who's Who جمع آوری می کرد، با او مکاتبه و تقاضای زندگی نامه اش را نمود. مدیرعاملی منصور روحانی در سازمان آب تهران یک بار دیگر در زمان نخست وزیری علی امینی از طرف شاه به او ابلاغ شد. زمانی که حسنعلی منصور به نخست وزیری رسید، منصور روحانی را به عنوان وزیر آب و برق برگزید و شاه نیز حکم او را در ۱۷ اسفند ۱۳۴۲ صادر کرد. وزارت دیرپای او در حکومت شاهنشاهی از همین دوره آغاز شد. پس از کشته شدن حسنعلی منصور و روی کار آمدن امیرعباس هویدا، وزارت آب و برق برای روحانی محفوظ ماند. دوستان قدیمی روحانی نیز با او به این وزارتخانه آمدند. محمد ظهیری به معاونت اداری و پارلمانی وزارتخانه رسید و عزیزالله کهکشان به معاونت فنی و سرپرست واحد آب و واحد طرح و بررسی ها. روحانی در کابینه دوم هویدا نیز سمت خود را حفظ کرد و شاه در ۲۶ مهر ۱۳۴۶ او را در این سمت ابقا نمود و یک ماه بعد در چهارم آبان مدال تاج گذاری را به او هدیه داد. سال بعد، در نوزدهم دی ۱۳۴۷ نشان درجه یک اصلاحات ارضی از طرف شاه به او داده شد. در سال ۱۳۴۸ ش وزارت امور خارجه به منصور روحانی اطلاع داد که شاه اجازه داده ، نشان Legion DHonneur دولت فرانسه را بگیرد. این نشان از درجه Croix Dommandeur بود. دولت اتریش هم در اواخر سال ۱۳۴۸ ش نشانی به او هدیه کرد که نمی توانست بی ارتباط با خریدهای وزارت آب و برق از این کشور باشد. در کابینه سوم هویدا، تصدی هشت ساله روحانی در وزارت آب و برق پایان یافت و او به وزارت کشاورزی و سرپرستی وزارت منابع طبیعی منصوب شد - که یک سال بعد با ادغام آنها به نام وزارت کشاورزی و منابع طبیعی خوانده شد. در همان سال (۱۳۵۰ ش) به مناسبت بیست و پنجمین سال سلطنت شاه یک قطعه مدال یادبود به روحانی هدیه شد. شاه یک سال بعد به درخواست وزیر کار و امور اجتماعی نشان درجه یک کار را به منصور روحانی داد. در سال ۱۳۵۲ ش رئیس کشور سودان نشان درجه یک «النیلین» را به روحانی هدیه کرد.

منصور روحانی در سال ۱۳۵۴ ش بنا به درخواست عبدالحسین سمیعی، وزیر علوم و آموزش عالی و پیرو فرمان شاه به عضویت هیئت امنای دانشگاه سپاهیان انقلاب درآمد. در کابینه چهارم هویدا بار دیگر به پیشنهاد او و فرمان محمدرضا پهلوی، روحانی به سمت وزیر کشاورزی و منابع طبیعی منصوب شد. در سال ۱۳۵۵ ش شاه در فرمان دیگری روحانی را به عضویت شورای عالی مؤسسه پژوهش‌های دهقانی و روستایی برگزید و نیز در همان سال به خواست شاه عضو شورای عالی پیش‌آهنگی شد.

وزارت کشاورزی و منابع طبیعی در سال ۱۳۵۶ ش به وزارت کشاورزی و عمران روستایی تغییر نام داد.

پس از این تغییر، شاه در ۵ تیر ۱۳۵۶ به پیشنهاد هویدا، روحانی را در این وزارتخانه ابقا کرد. این آخرین فرمان شاه برای سلسله مناصب منصور روحانی نبود. کمتر از یک ماه بعد، با جابجایی دولت و روی کار آمدن جمشید آموزگار، عمر چهارده ساله وزارت روحانی هم به پایان رسید. روحانی نخست وزیری جمشید آموزگار را به وی تبریک گفت و نوشت که بر اساس قانون استخدامی کشور «آماده خدمت» است.

آموزگار نیز در پاسخ خواستار سلامت او شد. سمت بعدی روحانی، ریاست هیئت مدیره و مدیریت عامل سازمان نوسازی و عمران اراضی غرب تهران بود که به دستور شاه بدان گمارده

بازخوانی پرونده یک وزیر

شد. در این زمان که امیرعباس هویدا به وزارت دربار رسیده بود، از آموزگار، نخست وزیر تازه شاه خواست که با مأموریت روحانی به وزارت دربار موافقت شود. این انتقال صورت گرفت. هویدا و یار دیرینش، روحانی، دوام چندانی در وزارت دربار نیافتند. پس از سقوط دولت آموزگار در مردادماه ۱۳۵۷ و روی کار آمدن جعفر شریف امامی، در حالی که اعتراضات و اعتصابات مردمی علیه حکومت شاه فضای جامعه را ملتهب کرده بود و نخست وزیر جدید با شعار «آشتی ملی» مأمور جلوگیری از التهاب بیشتر جامعه بود، اقدام به دستگیری برخی از دولتمردان فاسد نظام شاهنشاهی کرد که منصور روحانی یکی از آنها بود. روحانی طبق ماده ۵ حکومت نظامی در شهریور ۱۳۵۷ دستگیر شد. جرم او سوءاستفاده از موقعیت خود در زمان وزارت بود. وی در بازداشتگاه شهربانی تحت نظارت ماند.

مذهب

علی محمد، پدر منصور روحانی از بهایی‌های مشهور بود. او پیشکار بهاءالملک و مسئول یکی از محفل‌های بزرگ بهائیان در تهران بود. برگه‌های زندگی نامه منصور روحانی در سازمان اطلاعات و امنیت کشور (ساواک) مذهب او را «بهایی» یا «مشهور به بهایی‌گری» نوشته‌اند. در این جا برخی از سندهای موجود در پرونده منصور روحانی، که منابع ساواک درباره مذهب او و نیز نظر مردم نسبت به او و دیگر وزرای بهایی آورده‌اند، یاد می‌شود:

«کریمی آشتیانی که با مهندس روحانی، وزیر آب و برق ارتباط دوستانه دارد، می‌گفت روحانی اظهار داشته است نظر دوستان ما در کابینه (منظور او وزرای پیرو فرقه بهایی‌گری است که خود روحانی از آن دسته می‌باشد) آن است [که] اختلاف بین دولت و روحانیت ادامه یابد تا این که دولت ناچار شود برای ضربه زدن به فعالیت روحانیون با دولت اسرائیل رابطه سیاسی برقرار کند و حتی در صورت لزوم با آن دولت قرارداد نظامی منعقد سازد. کریمی می‌گفت به مهندس روحانی گفته‌ام این نظر شما را مردم ایران تأیید نمی‌کنند و ممکن است اگر چنین فکری در ایران عملی شود، عکس‌العمل شدیدی نشان داده شود. روحانی گفته است اگر مقامات روحانی در ایران با حکومت مصر به مبارزه برنخیزند ناچاریم این فکر عقد قرارداد با کشور اسرائیل را عملی سازیم.»^(۵)

«ساعت ۲۰۰۰ روز ۴۴/۷/۲۹ نوذری مخبر روزنامه کیهان ضمن صحبت خصوصی اظهار نمود که:

خبر جالب و محرمانه دارم و آن این است که اعلیحضرت همایونی به دلایلی تصمیم گرفته‌اند

بهای‌ها را بکوبند و به همین جهت چند روز است که به بعضی از جراید اجازه داده شده که به ثابت پاسال و به وضع تلویزیون ایران حمله شود. ناطق افزود: و از جمله چند روز قبل روزنامه آژنگ به وضع تلویزیون حمله نمود و سناتور جمشید اعلم هم به وزیر بهداری که شهرت بهائیت دارد، حمله کرد. ناطق سپس گفت و احتمال دارد تا ۴۴/۸/۵ کابینه ترمیم شود و دکتر نهاوندی، مهندس روحانی و دکتر شاهقلی که به بهائیت شهرت دارند از کابینه طرد شوند.^(۶)

«صبح روز ۴۶/۵/۱۵ علی اکبر فرزدقی کارمند بازنشسته شهرداری که جهت دریافت مفاصا حساب پدر خانمش به شهرداری ناحیه ۸ مراجعه نموده بود در دفتر جعفر نژاد رئیس امور مالی ضمن یک صحبت خصوصی اظهار داشت همه می گویند حبیب ثابت بهایی است و چون پستی کولا به دست و با سرمایه وی تهیه می شود، بنابراین نوشیدنش برای مسلمانان حرام می باشد. کسی نیست به این آقایان بگوید شما فقط جیب ثابت را شناخته اید، بروید ببینید که سرتاسر مملکت ما را بهائیان اشغال کرده و پست های حساس را به دست آورده اند و سعی دارند که افراد بهایی را روی کار بیاورند. تا آن جا که من اطلاع دارم غلام عباس [= امیرعباس] هویدا نخست وزیر، سپهبد صنیعی وزیر جنگ، مهندس روحانی وزیر آب و برق، دکتر شاهقلی وزیر بهداری و سپهبد ایادی بهایی هستند.»^(۷)

۱۷۴

«شایع است که: ۱- مهندس روحانی بهایی است و در وزارت آب و برق اکثریت و نفوذ با بهایی ها می باشد.»^(۸)

«آقای مهندس روحانی وزیر آب و برق توجه خاصی به کارکنان بهایی وزارت آب و برق و مؤسسات تابعه آن دارد. آقای مهندس روحانی بهایی است و تا به حال سعی کرده علنی در این مورد فعالیت نکند و بهایی بودن خود را کتمان نگه دارد... هم اکنون کارگردان های مذهبی بهائیان در وزارت آب و برق نفوذ بیشتری داشته و به طور غیرمستقیم از وجود وزیر آب و برق استفاده های مادی و معنوی می کنند.»^(۹)

«به طوری که اخیراً در افواه شایع گردیده اغلب مصادر و مقامات حساس و برجسته مملکتی توسط افراد بهایی این کشور اداره می شود و این قبیل اشخاص وسیله مراکز و یا افراد مرموزی هدایت و رهبری می گردند. ضمناً گفته می شود در هیئت دولت آقایان نخست وزیر، منصور روحانی وزیر آب و برق، ستوده وزیر پست و تلگراف، خسروانی وزیر کشور، سپهبد نصیری

وزیر جنگ و همچنین سپهبد خادمی مدیرعامل شرکت هواپیمایی هما، سپهبد ایادی پزشک مخصوص شاهنشاه آریامهر، درویش مقامی رئیس کارگزینی دربار شاهنشاه جزو این گروه بوده و شنیده می شود موضوع بدرقه حجاج وسیله آقای نخست وزیر صرفاً جهت اغفال مردم صورت گرفته...»^(۱۰)

«در بین مردم شهرت یافته است دولت آقای هویدا اگر قرار باشد بر سرکار خود بماند کابینه خویش را ترمیم و وزرای بهایی کابینه را تغییر خواهد داد. شهرت دارد تیمسار صنیعی وزیر جنگ، روحانی، وزیر آب و برق، خانم پارسای، وزیر آموزش و پرورش از وزرای بهایی کابینه می باشند.»^(۱۱)

منصور روحانی مانند برخی از خواهران و برادران خود تظاهر به بهایی بودن نکرد و حتی در مواقعی نیز انتساب خود را به این فرقه تکذیب نمود.

او در ابتدای وزارتش در گفت و گو با خبرنگار روزنامه پیک ایران با اشاره به دیدارش در بروجرد با آیت الله سید حسین بروجردی گفت:

«حضرت آیت الله فقید فرمودند چرا نام روحانی را انتخاب کرده ای؟ این نام را حضرات بهایی بر محافل خود گذارده اند... عرض کردم انتخاب این نام به مناسبت شغل پدری و اجدادی است... (آنان) از علما و روحانیون قزوین بوده اند.»

او خطاب به خبرنگار اضافه کرد: «این که مرا بهایی معرفی کنند کمال ناجوانمردی است.»^(۱۲) بار دیگر در شهریور ۱۳۵۷ پس از بازداشت به دلیل سوء استفاده و ایجاد نارضایتی و بدبینی در مردم، به دست دولت جعفر شریف امامی، در یادداشتی که در بازداشتگاه شهربانی تهران در رد بهایی گری خود نوشت چنین استدلال کرد:

«این جانب در دامان مادر مسلمان شیعه اثنی عشری و معتقد و متدین پرورش یافته ام و خود مسلمان شیعه و متوکل و متدین بوده و هستم.»^(۱۳)

زد و بندها و سوء استفاده ها

نخستین گزارش ها از زد و بندهای اقتصادی منصور روحانی زمانی تهیه شد که وی با محسن خواجه نوری نماینده مجلس شورای ملی اختلاف پیدا کرد. در سال ۱۳۴۴ ش محسن

خواجه نوری هنگام وساطت برای فروش زمین های اطراف سد لتیان به وزارت آب و برق با منصور روحانی اختلاف نظر پیدا کرد. جزئیات این موضوع به درستی روشن نیست، اما رفع اختلاف، با امتیازهایی که روحانی برای ورود یک دستگاه توربین از یک شرکت اتریشی به همسر محسن خواجه نوری داد، همراه بود:

«در این معامله یکی از واسطه های خرید نیز همسر محسن خواجه نوری است که با دکتر امیر مکرری سهامدار و نماینده یکی از شرکتهای اتریشی در تهران ارتباط دارد و قرار است توربین موردنظر توسط همین شرکت اتریشی تهیه و به وزارت آب و برق فروخته شود و مهندس روحانی به همین علت و به منظور جلب رضایت محسن خواجه نوری با خرید توربین موردنظر از شرکت مزبور موافقت کرده است.»^(۱۴)

در اوایل سال ۱۳۴۷ ش یکی از کارمندان وزارت آب و برق که از این وزارتخانه به سازمان پیکار با بیسوادی منتقل شده بود، علیه منصور روحانی و مهندس جالینوس اعلام جرم کرد و مدارکی از سوء استفاده های آنان را تسلیم دادستان دیوان کیفر نمود.

در این اعلام جرم چند سند هزینه ساختی درباره ساخت انبارها و هزینه های برق منطقه قزوین و فرح آباد دیده می شد.^(۱۵) منصور روحانی ۲۷ تن از کارمندان این وزارتخانه را به سازمان مبارزه با بیسوادی منتقل و به جای آنان تعدادی دختر منشی و ماشین نویس و کارگر روزمزد استخدام کرده بود.

در مهرماه ۱۳۴۷ یک روزنامه نگار^(۱۶) در دیدار با رئیس بازرسی مجلس سنا خبرهایی از سوء استفاده منصور روحانی به وی داد. خبرها چنین بود:

«وزیر آب و برق در نزدیکی کرج و قزوین [دارای] تعداد زیادی زمین شخصی می باشد که وسیله تراکتور و سایر لوازمات متعلق به وزارتخانه خود نسبت به تسطیح زمین های مذکور اقدام و این عمل وی در حدود ۸۰ هزار تومان برای وزارت آب و برق هزینه در بر داشته است... در سازمان آب تهران نیز همواره سوء استفاده هایی صورت می گیرد و از طرف سازمان برنامه یک نفر به عنوان ذی حساب در سازمان آب تهران مأموریت دارد، لیکن از نظر این که شخص مزبور مانع سوء استفاده آنان نگردد با وی تئانی و در عوض همه ماهه به عنوان یکی از کارمندان سازمان آب تهران در لیست پاداش بگیران سازمان آب تهران منظور و از مبلغ ۲۰۰۰ تومان به عنوان حق السکوت استفاده می نماید.»^(۱۷)

از موارد عمده دیگر می توان به خرید چهار مولد برق از شرکت جنرال الکتریک اشاره کرد. با این که یک شرکت ایتالیایی فروش این مولدها را با شرایط آسان تر (بدون دریافت پیش پرداخت، استهلاك ۱۶ ساله و بهره پایین) پیشنهاد کرده بود، اما روحانی خرید از شرکت جنرال الکتریک

را در کمیسیون فنی مطرح کرد. مورد دیگر، احتساب حقوق گمرکی بر واردات کالاهای مورد نیاز وزارت آب و برق بود. با این که کالاهای فنی این وزارتخانه از پرداخت حقوق گمرکی معاف بود، مسئولان اداری و مالی وزارت آب و برق سندها را بر اساس محاسبه عوارض گمرکی تنظیم می کردند. خرید بدون مناقصه، گزارش غیر واقعی از میزان خرید، اختلاس مابه التفاوت آن و صدور رسیدهای جعلی از دیگر سوء استفاده هایی بود که منابع اطلاعاتی مدارک آن را به دست آوردند. بخشیدن جرایم مصرف برق اضافی به صاحب کارخانه هایی که از دوستان وزیر و معاونان او بودند، ایجاد پست های برق با هزینه دولتی برای

۱۷۷

زمین داران آشنا جهت بالا بردن قیمت آن ها و زد و بندهایی در این مورد - که برای نمونه در زمین های منطقه افسریه و حصارک شمیران صورت گرفت - ایجاد پست های برق بدون کارشناسی لازم و در نتیجه آتش سوزی - که در منطقه الهیه تهران رخ داد - بدهکار کردن گروهی از مشترکان بی آنکه برق اضافی مصرف کرده باشند - که موجب طرح شکایت در مجلس شورای ملی و سنا شد - اخراج کارمندانی که متوجه سوء استفاده ها و زد و بندها می شدند - مانند برکناری مسئول امور مالی و اداری برق تهران و انعکاس آن در شماره ۷۸ مجله خواندنی ها - از دیگر موارد مثال زدنی در وزارت آب و برق بود که تصدی آن به عهده منصور روحانی قرار داشت.

زمانی که گزارش های یاد شده، در قالب یک بولتن خیلی محرمانه تدوین گردید و به نظر نعمت الله نصیری رئیس ساواک رسید، وی گفت:

«اکثر گزارشات که منابع ساواک تهران داده اند صحیح نیست. در مورد ادامه خدمت آن ها

بررسی و آن هایی که مفید نیستند به خدمت شان خاتمه داده شود.»^(۱۸)

با وجود این نادیده گرفتن ها، گزارش ها حکایت می کرد که «وزارت آب و برق به صورت یک مؤسسه خصوصی درآمده که مشاغل و پست های حساس اداری منحصرأ به دوستان و عواملی که روی دسته بندی با یکدیگر رفاقت دارند و اگذار می شود. ضمناً باندی که توسط مهندس روحانی وزیر آب و برق، محمد ظهیری معاون اداری، مهندس کهکشان، مهندس

خلیلی، مهندس فرخ و با شرکت مهدی نیرومند مدیرکل حسابداری وزارت آب و برق، بداعی معاون حسابداری، امینی رئیس کارپردازی، کمالی نماینده حسابداری در کارپردازی و افشار تشکیل شده، خودمختاری عجیبی را در آن وزارتخانه به وجود آورده اند.»^(۱۹)

در سال ۱۳۴۸ ش پرونده یکی از زد و بندهای وزارت آب و برق به سازمان بازرسی شاهنشاهی ارجاع شد. موضوع زد و بند، خرید دستگاههای مستهلک (بولدوزر، جرثقیل، ماشین آلات آسفالت سازی، موتور و مولد برق و وسایل مکانیکی دیگر) از یک شرکت مقاطعه کار آمریکایی به نام «پامروی» بود. پس از شکایت و اعلام جرمی که خبر از غیرقابل استفاده، بی مصرف بودن و گرانی بهای خرید و سوءاستفاده و حیف و میل این اموال به سازمان بازرسی شاهنشاهی رسید، این سازمان هیئتی را مأمور رسیدگی کرد و برخی از موارد اعلام جرم را تأیید کرد. سازمان بازرسی شاهنشاهی موضوع را تا مرز سلب مصونیت از منصور روحانی قابل تعقیب دانست،^(۲۰) اما اصل ماجرا مسکوت ماند و بدون پی گیری های بعدی کان لم یکن تلقی شد.

منصور روحانی با ارتباطی که با مسئولان سازمان برنامه و بودجه داشت، اجرای طرح های وزارت آب و برق را بدون مناقصه، به شرکت های مورد علاقه خود واگذار می کرد. این شرکت ها، خارجی بودند.

۱۷۸

زخم این موضوع در سال ۱۳۴۹ ش سرباز کرد و روشن شد که روحانی بی اعتنا به مصوبه دولت در سال ۱۳۴۲ ش که همه عملیات مربوط به تحقیقات و کنترل راهها و سدها و طرح های عمرانی را که می باید در آزمایشگاههای فنی داخل کشور مورد بررسی قرار می گرفت، به شرکتهای خارجی واگذار کرده است.

شرکت سولتانش یکی از آنها بود که عملیات تحقیقاتی، آزمایشگاهی و سونداژ را در سدهای لار، لتیان، میناب، جیرفت، مارون و کارون به عهده گرفته بود. شرکت ژئوتکنیک نیز بخش حفاری و سونداژ سد ساوه و کرخه و سد آبیاری ارومیه و سلماس را عهده دار بود. مطالعات آزمایشگاهی این قراردادها می باید به آزمایشگاه فنی و مکانیک خاک وابسته به سازمان برنامه واگذار می گردید. این آزمایشگاه از ناحیه این قراردادها می توانست حقوق ۶۰۰ نفر از اعضای غیررسمی خود را تأمین کند اما با بسته شدن قراردادها با طرفهای خارجی، کارکنان ایرانی را تا مرحله اعتصاب پیش برد.^(۲۱) مدیرعامل آزمایشگاه در نامه ای همه این موارد را با ذکر جزئیات به سازمان برنامه اعلام کرد، اما از نتیجه امر اطلاعی در دست نیست.

در سال ۱۳۵۰ ش وزارت منصور روحانی بر آب و برق کشور پایان یافت و او بر مصدر کشاورزی ایران نشست. آخرین گزارش های عمومی در زمان تصدی روحانی بر وزارت آب و

برق نشان می دهد که «در وزارتخانه فوق الذکر به قدری کارهای خلاف انجام می گیرد که حدی ندارد. بدین لحاظ کلیه کارمندان ناراضی هستند.»^(۲۲) در همین زمان خبرهایی از افواه کارمندان وزارت آب و برق شنیده می شد. یکی مربوط به علت جابه جایی بخش مالی وزارتخانه از میدان شهدا (ژاله) به خیابان مطهری (تخت طاووس) تهران بود. آن ها می گفتند محل جدید از آن وزیر است و از این طریق می تواند ماهانه چهل هزار تومان اجاره بهای آن را دریافت کند.^(۲۳) شایعات فراوانی پشت سر وزیر - بین کارکنان سازمان آب و وزارتخانه آب و برق - وجود داشت که حکایت از انتقال پول به بانک های خارجی توسط خود و همسرش می کرد. نادرستی یا درستی این شایعات (واریز کردن ۷۵۰ میلیون تومان به یکی از بانک های خارجی، انتقال ۹ میلیون تومان توسط همسرش به یکی از بانک های ژنو و یا داشتن چهارصد میلیون تومان در یکی از بانک های خارجی) روشن نیست، اما می تواند قرینه ای بر مال دوستی روحانی باشد که سازمان اطلاعات و امنیت کشور نیز بر آن تاءکید داشت. هر چند بیشتر ناراضیاتی کارکنان وزارت آب و برق از روحانی مربوط به زد و بندها و سوءاستفاده های او بود، اما بخش دیگر مربوط به بی مبالاتی وزیر و برخی معاونان او به آداب دینی می شد. اعلامیه ای به امضای «مهندسین، کارمندان و کارکنان» وزارت آب و برق درست است که از بی توجهی وزیر به ماه مبارک رمضان و روزه داری کارکنان شکایت شده است. آنها در این شکوائیه نوشته اند که طبق

۱۷۹

اعلام رسانه ها، ورود و خروج کارکنان در این ماه از ساعت ۸ صبح تا ۱۴ است ولی روحانی این زمان را از ۸ بامداد تا چهار بعد از ظهر اعلام کرده و غذاخوری وزارتخانه را هم آماده پذیرایی از ناهارخوران کرده است.

در اعلامیه آمده که «آقای روحانی بایستی بدانند که معتقدین به دین مبین اسلام با این شکنجه های روحی به مسلک دیگری متوسل نمی شوند.»^(۲۴)

زد و بندها و سوءاستفاده های روحانی در وزارت کشاورزی و منابع طبیعی هم ادامه یافت. از جمله خبرهایی که در این زمان درز کرد و پی گیری آن ناتمام ماند تبانی روحانی با هژبر یزدانی بود. گزارش چنین بود که «در

اوایل وزارت روحانی [بر وزارتخانه کشاورزی] یک کشتی ذرت، از قرار کیلویی یک ریال ارزان تر و به طور اقساط به هژبر یزدانی فروخته شده و هژبر یزدانی ذرت‌ها را به قیمت گران‌تر و به طور نقدی فروخته است.»^(۲۵) همچنین خبر رسید که روحانی یک مزرعه به قیمت گزاف در آمریکا خریداری کرده است. تحقیقات در این مورد نشان داد که خرید او یکصد هکتار زمین مزروعی در گرگان بوده است.^(۲۶) اما خلاف این موضوع که روحانی در جریان عقد قراردادها با شرکتهای خارجی در زمینه جنگل و مرتع زد و بندهایی صورت داده ثابت نگردید.

منصور روحانی مرغوب‌ترین اموال عمومی مردم ایران، یعنی جنگل‌ها را به درباریان یا برکشیدگان حکومت شاهنشاهی واگذار می‌کرد و یا اجاره می‌داد. در اوایل سال ۱۳۵۴ ش او موافقت خود را برای واگذاری ۷۰ تا ۱۰۰ هکتار از اراضی جنگل عباس‌آباد، به شکل اجاره درازمدت به شهناز پهلوی اعلام کرد.^(۲۷) در همان سال ۳۰۰ هکتار از اراضی جنگلی گرگان واقع در منطقه «ولند» به شرکتی که پسرش، داریوش روحانی در آن سهام بود به صورت اجاره ۳۰ ساله واگذار شد. در تحقیقات روشن شد که این اراضی به نام جنگل مخروبه اجاره داده شده، در حالی که بیش از ۲۹۰ متر مکعب در هکتار درخت داشت و طبق مقررات نمی‌باید واگذار می‌گردید. برای اینکه زمین واگذار شده صورت قانونی پیدا کند «در یک روز با ۷۰ دستگاه آره موتوری کلیه درختان عظیم را قطع و حتی محموله‌های چوب و هیزم و ذغال را کمتر از حجم واقعی هر کامیون گزارش داده‌اند تا مقدار موجودی معلوم نشود.»^(۲۸) در این گزارش آمده است:

«در حدود ۳۷/۸۰۰/۰۰۰ ریال از بهره مالکانه سوءاستفاده کرده‌اند و ۱۲ میلیون ریال نیز چوب آن را فروخته‌اند. جالب این که پس از این که وزارت کشاورزی و منابع طبیعی از واگذاری (فروش) اراضی جنگلی به مردم خودداری و اعلام نموده که به اجاره ۳۰ ساله خواهد داد و تقاضاهای زیادی همراه طرح‌های عمرانی از قبیل کنش صنوبر، ایجاد باغ مرکبات و غیره تسلیم سازمان جنگل‌ها و مراتع گردیده، اولین تقاضا و طرحی که سریعاً با آن موافقت شده، طرح دکتر رکنی (مهندس تقی وکیل‌زاده، مهندس داریوش روحانی، دکتر رکنی) بوده است و سایر پیشنهادات و تقاضاهای مردم به بهانه‌های مختلف معوق مانده است.»^(۲۹)

یک مورد دیگر از زد و بندهای روحانی، فروش غیرقانونی زمین‌های کشاورزی برای کاربریهای تجاری بود. واگذاری ۴۰ میلیون متر زمین واقع در حسین‌آباد در حوالی کهریزک تهران، یکی از آنها بود.

این زمین توسط سازمان جنگل‌ها و مراتع و به دستور روحانی به کشت و صنعت بهارداشت واگذار شد اما در فعل و انفعالات بعدی، این زمین‌ها در اداره ثبت شهر ری به قطعات ۳۰ و

۴۰ هزار متری تقسیم و به عنوان بارانداز فروخته شد. رقم فروش این زمین ها بالغ بر ۸۰۰ میلیون تومان برآورد گردید.^(۳۰)

خصلت زد و بند و سوءاستفاده و اختلاس، پنهانی بودن آن است. آشکار شدن برخی از آنها نمی تواند وسعت حقیقی آن ها را نشان دهد. با وجود همین گزارش های محدود، یکی از مقامات سازمان اطلاعات و امنیت به این نتیجه رسید که: «پایه گذار گرفتاری های مربوط به برق و وضع اسفناک کشاورزی روحانی بوده، ولی مانند

بعضی از مقامات گذشته دارای مناصبی شده است.»^(۳۱) یکی دیگر از منابع ساواک پس از دستگیری روحانی در سال ۱۳۵۷ ش چنین اظهار نظر کرد: «به علت اقدامات و اعمال خلافی که در وزارت نیرو، به ویژه در کشاورزی انجام داده است، کشاورزی ایران را ناتوان و در ایجاد نارضایتی و بدبینی فعلی سهم بسزایی داشته است.»^(۳۲)

فعالیت های سیاسی و ارتباطات

منصور روحانی به گفته خودش از اوایل سال ۱۳۲۱ ش در دانشگاه تهران و در اوآن دانشجویی فعالیت های سیاسی خود را با گروه های ملی گرا آغاز کرد و در شمار ۵۰ نفر از اعضای مؤسس حزب ایران بود. او می گوید که علت کنار کشیدنش از شرکت نفت ایران و انگلیس در سال ۱۳۲۵ ش کشاندن فعالیت های سیاسی به آن شرکت بوده است که پس از تذکر مقامات شرکت، خود را مستعفی می کند. با این حال همان سال (۱۳۲۵ ش) در برگ درخواست کار خود برای استخدام در شهرداری تهران، نوشت که علت کناره گیری اش از شرکت نفت، ارجاع ندادن کار شایسته به یک مهندس ایرانی بوده است. به گفته روحانی فعالیت او در حزب ایران، آشکار و پنهان، تا سال ۱۳۳۴ ش یعنی زمانی که حزب توسط دولت منحل شد ادامه داشت. یکی از منابع ساواک خبر می دهد که پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ زمانی که «همکاران و یاران مصدق هر کدام از ترس مجازات متواری و مخفی بودند، مهندس جهانگیر حق شناس وزیر راه حکومت مصدق مدت دو ماه و نیم در منزل مهندس منصور روحانی وزیر فعلی آب و برق مخفی بود و مهندس روحانی به شدت مراقبت می کرد که حق شناس به دست مأمورین انتظامی نیفتد.»^(۳۳)

در یکی از سندهای ساواک آمده است:

«بعد از تفکیک و تقسیم حزب ایران [نوین] به دو دسته، [روحانی] جزو دسته تندرو درآمد و با مهندس ظهیری و مهندس دیلمقانی و عده‌ای دیگر فعالیت خود را ادامه می‌دادند. بعد به آمریکا رفت و در صدد ترک تابعیت بود و مدتی هم به عنوان مهاجر در آنجا توقف داشت، به ایران آمد و به هر دری می‌زد که ترقی کند... در این اواخر جزو دار و دسته حسنعلی منصور درآمد و به دست او وزیر شد.»^(۳۴)

تاریخ رفت و آمد او به آمریکا و علت آن به درستی روشن نیست. (این احتمال که ساواک در اظهار نظر خود دچار اشتباه شده باشد، وجود دارد). همچنین درباره او آمده است:

«تا سر حد امکان به کارگران توده‌ای دستگاه آب تهران کمک می‌نموده است. همچنین شهربانی کل کشور اعلام داشته است منصور روحانی بدون ذکر مشخصات دیگر، جزو اشخاصی بوده که برای آنها کارت‌های نوروژی سال ۲۸ به نام نهضت مقاومت ملی ایران در خارج فرستاده شده است.»^(۳۵)

سوابق سیاسی روحانی آن قدر رنگ نداشت که حکومت را از اعطای نشان درجه چهارم تاج به او در سال ۱۳۳۴ ش منع کند. در نیمه دوم دهه ۳۰ او سازگاری خود را با نظام حکومتی شاه بدان حد رسانده بود که در سال ۱۳۳۷ ش حکم مدیریت عامل سازمان آب تهران را از محمدرضا پهلوی بگیرد. در اوایل دهه چهل، روحانی همه شاخص‌های ورود به جرگه رجال درجه یک نظام شاهنشاهی را در خود داشت.

عضویت در حزب ایران نوین، روحانی را وارد چرخه‌های سیاسی هدایت شده از طرف حکومت کرد. او عضو شورای مرکزی، عضو هیئت مؤسس و عضو هیئت اجرایی حزب ایران نوین بود و تا زمان انحلال و ادغام آن در حزب رستاخیز جزو اعضای درجه یک آن به شمار می‌رفت. همگامی او با حسنعلی منصور تاءثیر بسزایی در کسب وزارت آب و برق داشت.

در سال ۱۳۴۶ ش منصور روحانی عضو «جبهه یاران متحد» بود. اعضای این جبهه که ویژگی بارز آن‌ها تحکیم نظام شاهنشاهی بود ۷۷ نفر برآورد شد. جبهه یاران متحد ابراز وجود نکرد. اعضای آن حق عضویت می‌پرداختند و هر پانزده روز یک بار تشکیل جلسه می‌دادند. عضویت در این جبهه سخت بود. یک راءی مخالف، نامزدها را از ورود به آن باز می‌داشت.^(۳۶)

روحانی عضو کانون مهندسین ایران هم بود. در سال ۱۳۴۹ ش او به عضویت هیئت مرکزی کانون درآمد. این پیوستگی تا پیروزی انقلاب اسلامی ادامه داشت.

با تأسیس حزب رستاخیز ملی ایران و انحلال دو حزب دولتی ایران نوین و مردم و منضم شدن آن‌ها به حزب تازه، روحانی نیز به عضویت آن درآمد. او عضو مجمع نمایندگان مؤسس حزب

رستاخیز بود و در جناح «لیبرال سازنده» قرار گرفت .

نام منصور روحانی در محافل فراماسونری هم برده شده است . زمانی که جلد سوم کتاب «فراموشخانه یا تاریخ فراماسونری ایران» به کوشش اسماعیل راثین^(۳۷) در سال ۱۳۴۷ ش به چاپ رسید ، منصور روحانی نیز در میان فراماسون ها نام برده شده بود . عضویت روحانی در لژهای مزدا و مشعل و سعدی با نام مستعار علاءالدین بوتراب آمده است .^(۳۸)

روحانی ارتباطات سیاسی خود را با جناح های انگلیسی و آمریکایی در ایران حفظ می کرد . او از دوستان اسدالله رشیدیان بود . پایه های این دوستی در سال ۱۳۴۵ ش ریخته شد .^(۳۹) این رفاقت سیاسی آن هم با یکی از برادران رشیدیان که از عوامل شناخته شده دولت انگلستان بودند و از زمینه سازان داخلی کودتای ۲۸ مرداد به شمار می رفتند ، نشان از فرصت طلبی روحانی در تثبیت موقعیت خویش دارد . او در تسهیل سرمایه گذاری شرکت های آمریکایی در ایران نقش داشت و در جلسه های غیررسمی که برای این کار تشکیل می شد شرکت می کرد . باز کردن راه برای «لیلیانتال کلاب» که با نام K.P.S در اهواز مشغول کار شد و سر و کارش با سازمان آب و برق خوزستان بود ، از نمونه های آن است .^(۴۰) روحانی از اواسط دهه چهل با طرفداران سیاست آمریکا که هدفشان زمینه سازی برای نخست وزیری جمشید آموزگار بود ، حشر و نشر داشت .^(۴۱)

روحانی چندین بار از پشتیبانی های مستقیم شاه نسبت به خود یاد کرده است و بقای خود را در سمت وزارت مدیون توجه ویژه او دانسته است . روحانی یک بار در جمع مدیران وزارتخانه کشاورزی و منابع طبیعی گفت : «من از طرف شاهنشاه اجازه ندارم این مطلب را بگویم ولی مطمئن باشید که من به عنوان وزیر کشاورزی تا ده سال دیگر تثبیت شده ام و از شما حمایت خواهم کرد.»^(۴۲) زمانی که گرانی گوشت صدای مردم را درآورد و به همین جهت شایعه پرکناری روحانی بر زبان ها افتاد ، از قول او گفتند :

«علت این که او را برکنار نکرده اند این است که اصولاً گران کردن گوشت و طرحی که در این باره تهیه شده عیناً به شرف عرض شاهنشاه رسانیده شده و اجرای آن را معظم له اجازه فرموده اند.»^(۴۳) روحانی روابط خود را با نعمت الله نصیری رئیس ساواک و اسدالله علم وزیر دربار که از عناصر کلیدی حکومت بودند با فرستادن برخی از محصولات کشاورزی نمونه مانند انگور ، خربزه ، عسل ، شیر ، انجیر خشک ، ماست ، گوشت و ... حفظ می کرد . این نوع ارتباط را با مقام های دیگر هم داشت و سنجش ذائقه آن ها را ملاک کار خود قرار می داد . روحانی یک بار چند بسته گوشت بره که از بلغارستان وارد کرده بود و در ایران بسته بندی شده بود ، برای وزیر دربار فرستاد و خواستار نظر همسر علم شد که اگر به مذاق او خوش آمد اقدام به وارد کردن آن کند .^(۴۴)

در این جا متن کامل یکی از گزارش های سازمان اطلاعات و امنیت کشور درباره منصور روحانی می آید و سپس با یادآوری سرنوشت او پس از پیروزی انقلاب اسلامی ، نوشته ، نقطه پایان می گیرد .

«منصور روحانی در بین وزرا و مسئولین عالی رتبه دولتی پس از غلامرضا نیک پی شهردار تهران بیش از همه ، مورد اعتراض ، بدبینی و ناراحتی مردم است . غالباً دیده شده است که طبقات مختلف مردم به مجرد این که نام منصور روحانی یا غلامرضا نیک پی برده می شود بدون دلیل یا با دلیل شروع به بدگویی و انتقادی می نمایند و این دو مقام را مسبب بسیاری از مشکلات زندگی روزمره خود قلمداد می کنند، خاصه این که این دو مقام نیز پیوسته کوشش دارند به نحوی به افکار عمومی و مردم بی توجهی و بی اعتنایی نشان دهند و ظاهراً ادعا کنند که آن ها فقط سیاست معینی را اجرایی کنند و اعتراضات و نظرات دیگران برای آن ها اهمیتی ندارد . متأسفانه باید گفت در محافل خاصی از سطح بالای مملکت چنین وانمود می شود که علت باقی ماندن این دو مقام در مشاغل خود آن است که اراده اعلیحضرت همایون شاهنشاه آریامهر بر این تعلق گرفته است . به مردم تفهیم شود که نظرات آن ها و افکار عمومی نمی تواند اثری در تغییر و تبدیل و جا به جایی مقامات داشته باشد . منصور روحانی شاید در وزارت نیرو و منشاء اثرات و خدماتی

بوده است ولی در وزارت کشاورزی و منابع طبیعی تاکنون نتوانسته است گام مثبتی بردارد. گرچه همه نارسایی‌ها و مشکلات موجود در امر کشاورزی مملکت را نمی‌توان مربوط به عدم توانایی این وزارتخانه در اجرای مسئولیت خود دانست و عوامل متعددی در این مسئله مدخلیت دارند ولی به عقیده مطلعین منصور روحانی با روش و سیاست خاصی که دارد وضع کشاورزی و دامپروری کشور را روز به روز به سوی نابسامانی بیشتری سوق می‌دهد و معتقدند اعتبارات بزرگی که در سنوات اخیر به منظور اجرای طرح‌های کشاورزی و ایجاد مجتمع‌های کشت و صنعت و گوشت به مصرف رسیده و یا به صورت وام در اختیار اشخاص گذاشته شده بازده مناسب نداشته است. در مورد حمایت منصور روحانی از افراد خاصی نیز بحث‌های زیادی در بین مردم شنیده می‌شود. به عنوان مثال از هژبر یزدانی نام می‌برند که از حمایت‌های بی‌دریغ وزارت کشاورزی برخوردار است که افراد مشابه نمی‌توانند چنین حمایت‌هایی را دریافت کنند. می‌گویند در امر فروش پوست و روده از طرف سازمان گوشت کشور به هژبر یزدانی، منافع دولت فدای منافع هژبر یزدانی می‌شود. می‌گویند مثلاً هژبر یزدانی می‌تواند مقادیر قابل توجهی ذرت به عنوان خوراک دام از وزارت کشاورزی دریافت کند و آن را با سود سرشاری به شرکت گلوکز (به مدیریت عباس معتمدی) بفروشد و یا به عنوان توسعه کشاورزی و دامپروری از وزارت کشاورزی وام دریافت کند و با آن زمین و ساختمان خریده و در راه‌های دیگری که متضمن سود بیشتری است به کار اندازد. می‌گویند منصور روحانی در واگذاری اراضی و جنگل‌ها به اشخاص بیشتر بر مبنای نظرات شخصی عمل می‌کند. نصر اصفهانی استاندار فعلی فارس در یک مذاکره خصوصی اظهار می‌داشت در موقعی که استاندار کرمان بوده، منصور روحانی سفری به کرمان کرده است. در این سفر شبی منصور روحانی از وی دعوت می‌کند در یک میهمانی خصوصی در منزل یکی از کرمانی‌ها با وی شرکت کند. در این میهمانی مشاهده می‌کند که میزبان خاتمی به نام [...] مقیم تهران است که در منزل بستگان کرمانی خود برای وزیر کشاورزی مجلس بزمی دایر کرده است و در این میهمانی وزیر کشاورزی در حضور تعداد زیادی مهمان شروع به معاشقه و حرکات زننده با زن مذکور نموده است که موجب ناراحتی شدید حاضرین شده است. نصر اصفهانی می‌افزاید بعد اطلاع پیدا کرده است که به این زن در استان کرمان از طرف وزیر کشاورزی ۱۰۰ هکتار زمین واگذار شده و مشارالیهایی از زنانی است که وزیر کشاورزی با آنها ارتباط دارد و به هر یک از این زن‌ها از کیسه دولت هدایایی داده است. [...] زن بدنام دیگری که با دهها نفر در تهران ارتباط دارد یکی دیگر از افرادی است که مورد توجه روحانی است. منصور روحانی به این زن گفته است موقعی که وزیر آب و برق بوده است در یک معامله با کشور هندوستان از طرف واسطه‌های هندی معاملات، جوهرات گرانبهایی به وی هدیه

داده شده است که او آن را به پیشگاه علیاحضرت شهبانوی ایران تقدیم کرده است. مسئله بدگویی منصور روحانی نسبت به امیرعباس هویدا، نخست وزیر نیز باعث تعجب مردم است. روحانی غالباً چنین نشان می دهد که نخست وزیر در صدد تعویض وی می باشد ولی به علت حمایت هایی که از او می شود قادر به اجرای نظر خود نمی شود و به همین دلیل نزد اشخاص از نخست وزیر انتقاد و او را به عنوان «مسخره» «خُل» و امثال آن مورد تحقیر قرار می دهد و این امر وضع بسیار ناخوشایندی را به وجود آورده است.» (۴۵)

سرنوشت

منصور روحانی پس از پیروزی انقلاب اسلامی، محاکمه شد و مفسد فی الارض شناخته گردید و در سحرگاه ۲۲ فروردین ۱۳۵۸ اعدام شد.

پانویس ها :

- ۱- متولد ۱۳۰۱ ش در کاشان و هم دوره منصور روحانی در دانشکده فنی و همکار دیرپایش در وزارتخانه آب و برق.
- ۲- محمد ظهیری دانش آموخته دانشکده فنی کرج و از دوستان نزدیک روحانی بود.
- ۳- تقی سرلک دانش آموخته هنر برای بلژیک بود.
- ۴- سرالکساندر گیب Sir Alexander Gibb (۱۹۵۸-۱۸۷۲ م) وارث شرکت مهندسی ایستون، گیب و پسر بود. پدرش نیز به همین کار اشتغال داشت. مهمترین دست آورد مهندسی او ساخت اسکله روسیت داکیارو Rosyeth Dockyard بود که در جنگ جهانی اول برای نیروی دریایی انگلستان اهمیت زیادی داشت. او در سال ۱۹۲۲ م شرکت سرالکساندر گیب و شرکا را تأسیس کرد. گیب رئیس دانشگاه دانفرم لاین یونایتد برنز Dumfermline United Burns و معاون رئیس فدراسیون برنز بود. او یک فراماسون برجسته بود و علاقه فراوانی به باشگاه «پسران قدیمی پیتن کریف» داشت و عضو افتخاری آن بود. او هر سال به اعضای آن تنباکو و به همسران آن ها آب نبات هدیه می کرد. گیب رئیس افتخاری باشگاه گلف پیتریوی Pitreavie Golf و از طرفداران انجمن ماسونی «بولینگ» بود. در سال ۱۹۸۹ م شرکت سرالکساندر گیب و شرکا با گروه حقوقی یو.اس ادغام شد و در دسامبر ۱۹۹۶ نام این شرکت به گیب تغییر یافت. (اینترنت)
- نکته دیگر این که زمانی که دکتر محمد مصدق پس از سقوط قوام و روی کار آمدن دوباره، اقدام به اخراج اعضاء سفارت انگلستان از ایران کرد، تنها انگلیسی هایی که در ایران ماندند، کارکنان شرکت الکساندر گیب و شرکا بودند. در آن زمان این شرکت پیمانکار تأسیسات آب لوله کشی تهران بود.
- ۵- پرونده منصور روحانی به شماره ۸۶۴۸۶، گزارش اطلاعات داخلی، به شماره ۳۲۶/۱۹۶، به تاریخ ۴۳/۲/۱۷.
- ۶- همان، شماره ۲۰/۱۹۵۰۳ الف، به تاریخ ۴۴/۸/۶.
- ۷- همان، گزارش خبر، شماره ۲۰/۱۵۳۶۳ ه ۲، به تاریخ ۴۶/۵/۸.
- ۸- همان، بدون شماره، به تاریخ ۴۶/۱۰/۱۶.
- ۹- همان، شماره ۲۰/۲۸۳۱ ه ۴، به تاریخ ۴۷/۲/۱.
- ۱۰- همان، شماره ۲۰/۴۴۵۵ ه ۵، به تاریخ ۴۷/۱۲/۱۹.

- ۱۱- همان ، شماره ۴۳۶۳۱/۷۲۰ ه ۷ ، به تاریخ ۴۸/۲/۲۴ .
- ۱۲- بیک ایران ، سال ۱۵ ، شماره ۱۵۸۲ ، ص ۱ و ۲ .
- ۱۳- پرونده منصور روحانی به شماره ۸۶۴۸۶ .
- ۱۴- همان ، شماره ۳۲۲/۶۰۵ ، به تاریخ ۴۴/۴/۱۰ .
- ۱۵- همان ، شماره ۳۲۲/۲۹۱۷۸ ، به تاریخ ۴۷/۲/۱۵ .
- ۱۶- مجید هاشمی عضو هیئت تحریریه روزنامه اتحاد ملی .
- ۱۷- پرونده منصور روحانی به شماره ۸۶۴۸۶ ، گزارش خیر ، شماره ۵۲۰/۲۲۶۸۴ ه ۵ ، به تاریخ ۴۷/۷/۲۰ .
- ۱۸- همان پرونده .
- ۱۹- همان ، گزارش ، به تاریخ ۴۸/۴/۱۵ .
- ۲۰- همان ، شماره ۹۲۲/۹۹۸۹ ، به تاریخ ۴۸/۶/۵ .
- ۲۱- همان ، شماره ۳۱۱۷۷/۲۰ ه ۵ ، به تاریخ ۴۹/۱۰/۱۲ .
- ۲۲- همان ، بدون شماره ، به تاریخ ۴۸/۱۰/۸ .
- ۲۳- همان ، گزارش خیر ، شماره ۴۵۲۰/۲۴۱۶۸ ه ۴ ، به تاریخ ۴۹/۸/۲ .
- ۲۴- همان ، بدون شماره ، بدون تاریخ .
- ۲۵- همان ، گزارش خیر ، شماره ۳۴۲/۱۹۱۸ ، تاریخ ۵۷/۷/۹ .
- ۲۶- همان ، شماره ۹۲۲/۱۸۸۰۸ ، به تاریخ ۵۴/۱۰/۲۷ .
- ۲۷- همان ، نامه وزارت کشاورزی و منابع طبیعی ، به شماره ۱۰/۲۱/۱۲۸/۱۰ م ، به تاریخ ۵۴/۱۱/۱۶ .
- ۲۸- همان ، گزارش خیر ، بدون شماره ، به تاریخ ۵۴/۱۱/۳۰ .
- ۲۹- همان .
- ۳۰- همان ، به شماره ۲۰/۷۷۲۰۵ ه ۲۴ ، به تاریخ ۵۶/۱۰/۱۸ .
- ۳۱- همان ، به شماره ۲۰/۹۸۱۶۱ ه ۲۲ ، به تاریخ ۵۶/۱۰/۸ .
- ۳۲- همان ، تعرفه ، به تاریخ ۵۷/۸/۶ .
- ۳۳- همان ، شماره ۳۱۲/۱۸۹ ، به تاریخ ۴۸/۳/۱۵ .
- ۳۴- همان ، نمونه برگ بیوگرافی ، به تاریخ ۴۴/۱/۵ .
- ۳۵- همان ، به تاریخ ۴۲/۹/۶ .
- ۳۶- همان ، گزارش خیر ، شماره ۴۰۴۲۶/۲۰ ه ۴ ، به تاریخ ۴۶/۶/۲۱ .
- ۳۷- او در آن زمان مدیر خبرگزاری آسوشیندپرس در ایران بود .
- ۳۸- میر ، حسین ، تشکیلات فراماسونری در ایران ، تهران ، علیی ، ج دوم ، ۱۳۷۱ ش .
- ۳۹- پرونده منصور روحانی ، به شماره ۸۶۴۸۶ ، شماره ۳۰۰/۴۶۶ ، الف ، به تاریخ ۴۵/۵/۸ .
- ۴۰- همان ، شماره ۷/۲۰/۳۴۰۷۵ ه ۷ ، به تاریخ ۴۶/۱۱/۵ .
- ۴۱- همان ، شماره ۵۶۸-۳۰۰/الف ، به تاریخ ۴۵/۶/۲۰ .
- ۴۲- همان ، شماره ۲۰/۴۳۲۹۰ ه ۲۱ ، به تاریخ ۵۱/۷/۱۸ .
- ۴۳- همان ، شماره ۲۰/۴۱۵۸۰ ه ۲۱ ، به تاریخ ۵۱/۷/۱۸ .
- ۴۴- همان ، نامه وزیر کشاورزی و منابع طبیعی ، به تاریخ ۵۳/۴/۱۱ .
- ۴۵- همان ، بدون شماره ، بدون تاریخ .

شماره _____
 تاریخ ۱۳۲۳/۲/۱۳

وزارت راه و ترابری

بخش راه آهن

۴۶۹
۴۵۴۲

قسمت بهداری

آقای محترم سرور روحانی - دارای شناسنامه شماره ۴۵۵۱۵ فرستاده از بخش
 که داوطلب ورود به بخش راه آهن می باشد بر ای معاینه بدینوسیله
 معرفی و اعزام میگردد.
 خواهشمند است دستور فرمایند معاینه کاملی از مشارالیه بعمل آورده و از
 نتیجه این دایره را آگاه سازند.

۴۵۴۲

۱ - قلب و کبد سالم
 ۲ - آوده باصره سالم
 ۳ - مفرقه سالمه سالم
 ۴ - دندانها سالم
 ۵ - امر امن مقرر باوقه و نوبی دارد باخیر
 ۶ - دارای توانایی بدنی جهت انجام کار
 ۷ - مزاج بهدور کلیه
 ۸ - قابلیت انجام کار

رئیس کمیسیون
 مهندس

رئیس بهداری راه آهن

۱۳۲۳
۴۶۹

شهرداری تهران

لوله کشی آب تهران

شورای فرهنگستان

تهران ۱۱ تیرماه ۱۳۲۷ شماره ۲۷۰ خیابان سعیدی
Ref. No: TEH/116

270 AVE SAADI TEHRAN
5th July 1948

به شهردار تهران - از شورای فرهنگستان

۱۳۲۸ تهران

امداری عنر تحصیل از طرف شورای فرهنگستان به شماره ارسال ۲۹/۲۶

مطبق به شماره ۱۳۱۱/ن/۲۶۶۷ مورخ ۲۶/۷/۱۹

کدامین آن بدو در اولیاان دریا متخیر تحصیل از شورای فرهنگستان

به شماره راه ارسال تحصیل ۱۹/۱۳۱۱/۱۳۱۱ مقررین شود میوه اینست

با کمال احترام اطلاع میدهم که با تایید شورای فرهنگستان

شده است

۱- آقای میرزا محمد تقی

۲- آقای شیخ میرزا

اداره مادر لندن ترتیبی داده ماند که شماره آن در پیوسته

کالیج در دانشگاه لندن تحصیل و سال بعد کنده و جزئیات

مورد به تحصیل ایشان اینست میرزا محمد تقی و سال بعد سرانگشانه و کتب و

شرفنامه در لندن و پیوسته که نیز از پیوسته کالیج میباشد

البتة معلوم است که هر دو آقایان که کمالین و ایرانی طبع مشغول

میدانند تحقیقات و پژوهش را در رشته جان تحصیل نموده اند

کند است

اینجا به در این باب جداگانه هم با آقایان در پیوسته

خواهم کرد

و س. ق. - بلومفیلد

رئیس شورای فرهنگستان

The Municipality,
Tehran

FROM BRITISH Council,
Tehran.

British Council Scholarships, 1948/9

With reference to your No. 2667/A, 2414 of 19.9.1326(11.12.1947 in which you proposed certain candidates for British Council Scholarships for the academic year 1948/9, I have the honour to inform you that scholarships have been awarded to

1. Mr. Azizollah Kakhshabaz and
2. Mr. Vamsoor Rohani.

Our London Office has arranged for them to attend the University College of London University for study and research, and details of exact subjects which they will cover are under discussion between the Firm of Alexander Gibb & Partners in London and Professor Collins of the Galvres College.

It is of course understood that both Mr. Kakhshabaz and Mr. Rohani will be merely research students and will not be studying for a higher degree.

I am writing to these two gentlemen separately.

V.S. Blomfield
REPRESENTATIVE

۱۸۹

درجه فوریت

خبرنامه رسمی سازمان آ.ا.ف.ا.
وزارت صنایع و معادن

صفحه یکم از ... شماره
 ۱ - از ۳۴۲
 ۲ - از ۲۴۵۲۰
 ۳ - شماره گزارش ۱۱۹۴۲/۱
 ۴ - تاریخ گزارش ۳۰/۹/۳۵
 ۵ - پست
 ۶ - گیرندگان خبر
 ۷ - منبع ۱۱۳۵۹
 ۸ - منشأ وزارت صنایع و معادن
 ۹ - تاریخ وقوع از جنبه عملی تاریخ
 ۱۰ - تاریخ رسیدن خبر به منبع
 ۱۱ - تاریخ رسیدن خبر به گیرندگان
 ۱۲ - ملاحظات حائضه
 ۲۴۵

تحت نظر درجه فوریت

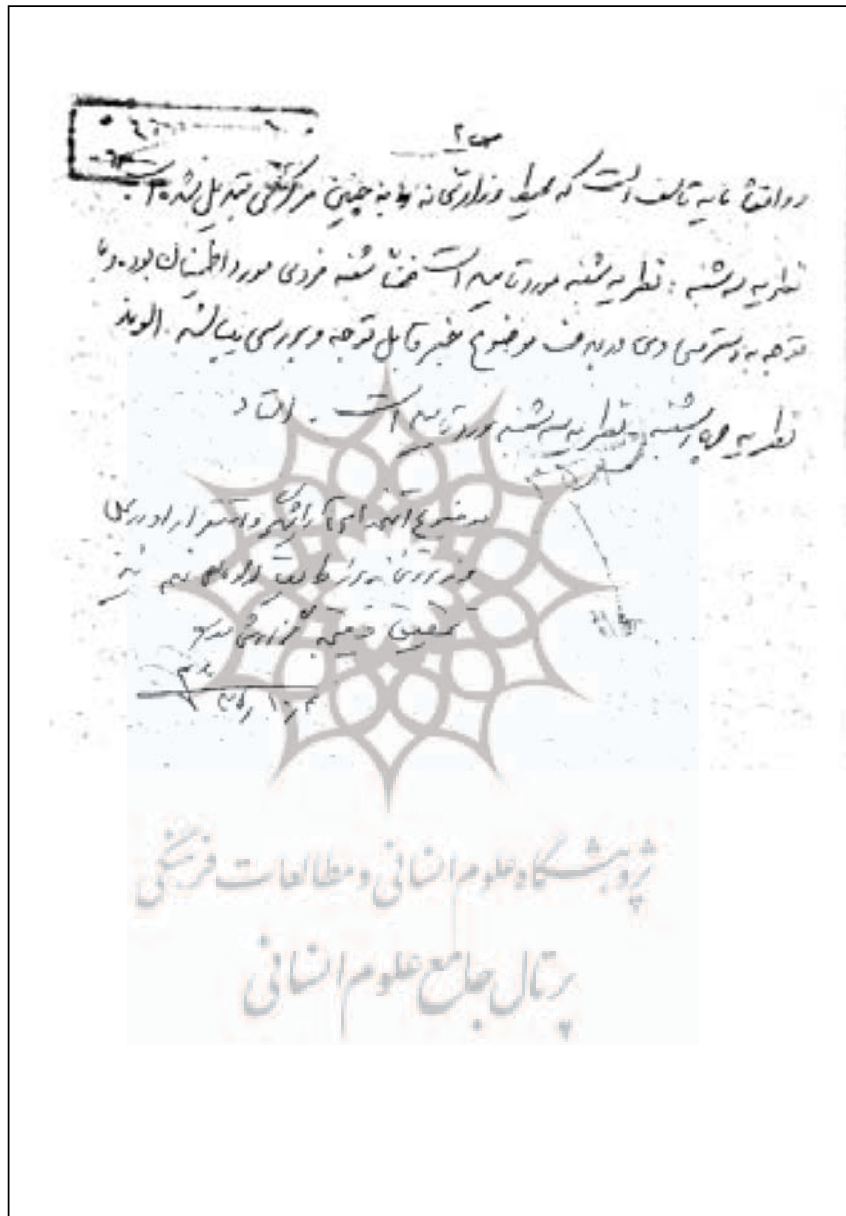
موضوع: ...

امروزه وزیرک وندی در خارج کشور است و در این باره
 طبقه ۱۷ و در مورد این موضوع ...
 در این باره ...
 شماره ۱۷۳۴ در جلسه ۱۷ ...
 در این باره ...
 در این باره ...
 در این باره ...

تقریباً ...

تخلیه ...

۱۹۰

<p>کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران کتابخانه مرکزی تهران</p>		<p>شماره ثبت کتابخانه: ۲۲۲۶۰۰ شماره ثبت کتاب: ۲۲۲۶۰۰ شماره ثبت کتابخانه: ۲۲۲۶۰۰ شماره ثبت کتاب: ۲۲۲۶۰۰</p>
<p>۱- عنوان کتاب: ... ۲- نویسنده: ... ۳- مترجم: ... ۴- ناشر: ... ۵- سال انتشار: ... ۶- شاب: ... ۷- شاب کتاب: ... ۸- شاب کتاب: ... ۹- شاب کتاب: ... ۱۰- شاب کتاب: ...</p>	<p>۱- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۲- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۳- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۴- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۵- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۶- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۷- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۸- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۹- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۱۰- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱</p>	<p>۱- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۲- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۳- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۴- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۵- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۶- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۷- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۸- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۹- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱ ۱۰- شاب کتاب: ۹۸۱۹۱</p>

روش حضور روحانی

در کتب معبدیه تأسیس کارمند موسسه بررسی آثار و وابسته وزارت کشاورزی و عمران روستایی دانشگاههای روحانی در موقعیکه وزیر نیرو بوده از محل اینس های شهرداری شده کتابها از بکفرو آن ۶۰ میلیون شوسان سو استفاده نموده و زمانیکه پرونده جدیدی در پرونده های گوناگون جمع کرده و معلوم شده که از اینس محل جمعاً بیش از ۳۰۰ میلیون تومان سو استفاده شده است و اجازه نمود پرونده امر زیر نظر سردار دم بوده و روحانی برای مقصود کردن آن بسیار تلاش نموده پس او قبول کرده و آشکارا بر ما تفسیر بیست و سه بار درم پرونده تهرانبها را نگه داشته گردیده.

نظریه بگشاید: شنبه در اظهارات خود صادق است و مورد ایشاد میباشد و در مورد سو استفاده های حضور روحانی وزیر سابق نیرو و کشاورزی شایعات و سخنی وجود ندارد.

نظریه سه شنبه: نظریه بگشاید مورد تأیید است.

نظریه چهارشنبه: نظریه سه شنبه مورد تأیید است.

تفسیر کتب: اسامی که در این کتب ذکر شده است در هیچ یک از کتب ذکر نشده است.

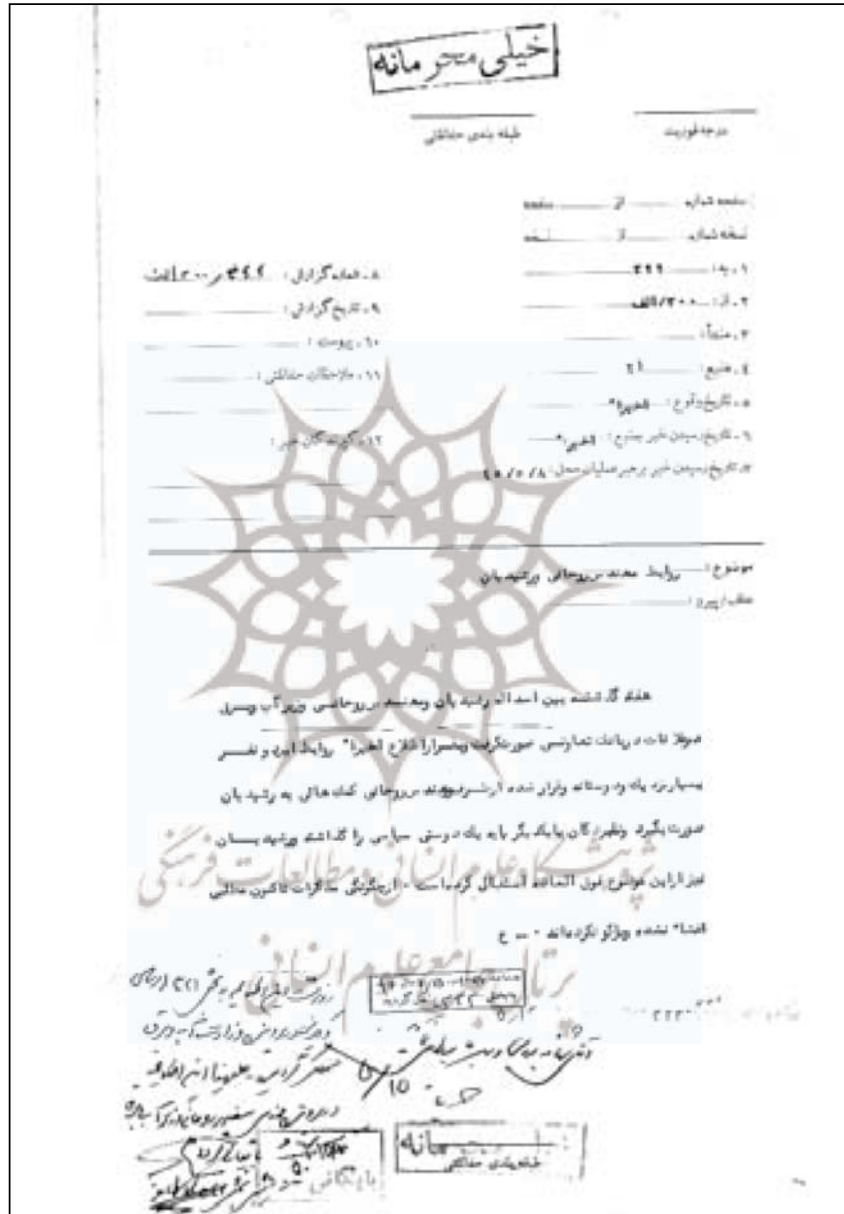
برقال جامع علوم انسانی شود

۸۵۴۸۵ شماره دفتر

خبرنامه

۲۲۰۱۲۰

خیلی محرمانه

شماره ۳۴۵

مجلس شورای ملی

- ۱- شماره کتبی از هیئت -
- ۲- تاریخ تصویب -
- ۳- شماره گزارش -
- ۴- تاریخ گزارش - ۱۳۶۰/۹/۱۶
- ۵- پیوست -
- ۶- گزارش کار -
- ۷- تاریخ طرح -
- ۸- محل -
- ۹- نام -
- ۱۰ - تاریخ تصویب -
- ۱۱ - تاریخ تصویب -
- ۱۲ - ملاحظات -

موضوع: شایعات -

شایع است که:

- ۱- هیئت مخصوصی به نام کتبی در وزارت آب و برق تشکیل و فلان با این هیئت است.
- ۲- در وقت آقای ... هیئت دیگری در ... تشکیل شده و این کتبی در وقت جدی در ... خواهد بود.
- ۳- روابط کتبی و هیئت وزیران کتبی بسیار شد و ... است.
- ۴- بنظر فراخ حد نرسیده و کتبی وزیر آب و برق ... خواهد بود.
- ۵- اگر اندک اخلال روزانه آید گن وزیر امور خارجه ... اطلاعات و مطبوعات ... است.
- ۶- روابط آقای ... کتبی بسیار ... و کتبی این ... خواهد بود.
- ۷- کتبی ... و ... است وزیر آموزش و پرورش ... و ... است.
- ۸- بنظر تصدیق و ... به ... است.

۳۳
بازرسی شده و امکانی شود

خیلی محرمانه

سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی

تاریخ ...

محل ...

نام ...

خوابگاه
مکتبہ اعلیٰ حیدرآباد

درجہ لیاقت _____

شماره ۱ _____	شماره ۲ _____
تاریخ ۱ _____	تاریخ ۲ _____
پوسٹ ۱ _____	پوسٹ ۲ _____
گیرندگان ۱ _____	گیرندگان ۲ _____

موضوع ۱ _____

محل لیاقت ۱ _____

دکتر محمد رفیع الرحمن صاحب مدظلہ العالی صاحب کلاس ۲ - ۳ - ۴ در امور از مشورہ کار است
 در بارہ مطالعہ آریضہ برقیہ خودستان سرکار دارہ
 در مورد دیکھ آریضہ برقیہ درجہ صغیرہ وادہ شدہ، دکترا محمد رفیع الرحمن صاحب مدظلہ العالی صاحب کلاس ۲ - ۳ - ۴ در امور از مشورہ کار است
 سند مروجہ ہوا میں چندان اہمیت نہ دیکھو میں کہانی کا مروجہ آریضہ برقیہ کی تفسیر میں عادی ہوا
 دل مذکورہ ہوئے دیکھتے ہیں کہ آریضہ برقیہ کا نتیجہ وراثت اور دراصل کائنات مختلف و ہر دن
 سرور ہوا دیکھتے ہیں کہ آریضہ برقیہ کا نتیجہ وراثت اور دراصل کائنات مختلف و ہر دن

پروفیسر گاہ علوم انسانی و مطالعات تربیتی
 برتال جامع علوم انسانی
 حیدرآباد

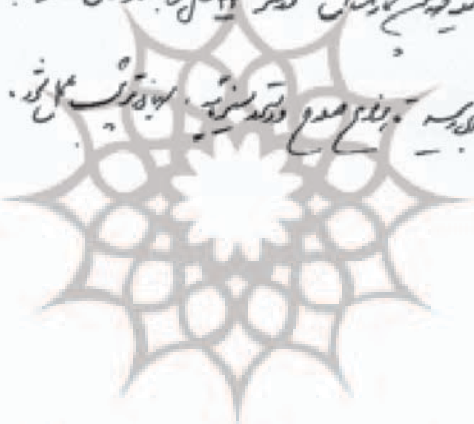
خوابگاه
مکتبہ اعلیٰ حیدرآباد

دستگیر
 جلی محرمانه
 اورنگ کاظم حسن نما محمد یار
 بعد از آنکه در آن وقت که بهت داشتیم همه از این کار
 پنداشتند و فکر میکردیم که هرگز هم نمی‌شود که
 کلمات از او خارج شود.
 کلمات به طرز عجیبی در ذهن او حک شده است و به
 طرز عجیبی بیرون می‌آید.
 کلمات به طرز عجیبی در ذهن او حک شده است و به
 طرز عجیبی بیرون می‌آید.
 کلمات به طرز عجیبی در ذهن او حک شده است و به
 طرز عجیبی بیرون می‌آید.
 کلمات به طرز عجیبی در ذهن او حک شده است و به
 طرز عجیبی بیرون می‌آید.
 کلمات به طرز عجیبی در ذهن او حک شده است و به
 طرز عجیبی بیرون می‌آید.

کتابخانه دیجیتال ، دهکدهٔ مجله‌های علمی مجریهٔ دهکدهٔ مجله‌های علمی ، مساحت ۱۰۰۰ مترمربع

پیشگامان علم و ادب در سال ۱۳۰۲ هجری قمری که در این دهکدهٔ مجله‌های علمی مجریهٔ دهکدهٔ مجله‌های علمی

در این دهکدهٔ مجله‌های علمی مجریهٔ دهکدهٔ مجله‌های علمی مجریهٔ دهکدهٔ مجله‌های علمی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

صورتی

شماره: ۵۰۷	لیست بندی حاکمیت	
تاریخ: ۱۳۴۸/۱/۲۴	تاریخ: ۱۳۴۸/۱/۲۴	
شماره: ۲۲۱	شماره: ۲۲۱	
تاریخ: ۱۳۴۸/۱/۲۴	تاریخ: ۱۳۴۸/۱/۲۴	

موضوع: **انکار مسئولیت در قتل‌های ۱۳۴۸**

محل صدور: **تهران**

این سند در خصوص اتهامات وارده بر آقایان **میرزا محمد تقی میرزا** و **میرزا محمد علی میرزا** در قتل‌های ۱۳۴۸ صادر شده است. در این سند به شرح ذیل توضیح داده شده است که این دو شخصیت در قتل‌های مذکور هیچگونه نقشی نداشته و این اتهامات بر ایشان به اشتباه وارد شده است. این سند به منظور رفع اتهام و برقراری عدالت صادر شده است.

این سند در تاریخ **۱۳۴۸/۱/۲۴** صادر شده است و در تاریخ **۱۳۴۸/۱/۲۴** به آقایان **میرزا محمد تقی میرزا** و **میرزا محمد علی میرزا** ابلاغ گردیده است. این سند در تاریخ **۱۳۴۸/۱/۲۴** به آقایان **میرزا محمد تقی میرزا** و **میرزا محمد علی میرزا** ابلاغ گردیده است.

مهر و امضاء: **...**

تاریخ: **۱۳۴۸/۱/۲۴**

تاریخ ۱۳۲۷ / ۱۱ / ۲۷

شماره ۸۳۴۱

حزب ایران نوین

بازرسی شد

شماره ۲۷۱۷۹
تاریخ ۱۳۲۷ / ۱۱ / ۲۷

همسایگان عزیز آقای منصور روحانی

از اینکه آن همسایگان از طرف شورای مرکزی حزب
بدعزیزیت همیشه جراتی انتخاب شده اند صمیمانه تبریک
میگویم. انتظار این است که در این هنگام که امکان خدمت
و موجودات را از لحاظ وقت و شایستگی برای کلیه افراد حزب فراهم
است با استفاده از همبستگی و وحدت نظر موجود بتوانیم
با نیروی بیشتر و تلاش و کوشش بی‌گهر و شیطانی با صداری خود
را نسبت بر رهبر انقلاب شاه و مردم شاهنشاه آریا
با انجام برسانیم.

د بهر گل - عطا اله خسروانی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

فردوسی
انسان در سده بیستم
پیشنهاد فایده‌آمیز
توسعه آداب و ادب
۱۳۱۱/۱۳
۱۳۱۱/۱۳

سخنی، محرمانه

بهره برداری از اطلاعات حاصله از دفتر ویژه اطلاعات

اطلاعه حاصله در مورخ ۱۳/۵/۴۸ از دفتر ویژه اطلاعات که گزارشی از وضع و چگونگی تشکیل حزب ایران تبیین می‌باشد مشروحا* در باره اعمال خلاف حده این از گردانندگان حزب ایران تبیین از جمله آقایان عیسی و دکتر طالبخانسی و داله شهبازی و منصور روحانی و فتح المصطفی و دکترها نیک پسی و دکتر شاعقلی جانفرخ ریاسی و داله خسروانسی و سوس* استفاده های آنان و همچنین عدم دلجوئی آنها در رهبری مسلم جوان و عدم رسیدگی بازرسی شاهنشاهی مطالبی منعکس نموده که در روزده ۱۳۰۰۱۲ مایگانی و این مطالب استخراج گردیده است ...

۲۰۳

شیراز، کاوه کلاووم از تاریخ ۱۳۰۰۱۲

رتاب...
بایگ...

سخنی، محرمانه

وزارت آب و برق

۳۰۴

تاریخ
شماره
پیوست

شاهنشاه آلمان مبرم رهبر مردم خدایه ملت ایران
در رد دل کارخانه ان وزارت آب و برق

مسترقاً * پشتر عرض جرماننده :

هیئت من و کارنده ان و کتبه کارکنان وزارت آب و برق و پلیس آگنده از نسوت و وزارت آب و برق
با احتضار جرماننده در این موقع که جاه مبارک رمضان هم رسیده و کتبه جویید و اخبار زیاد به ملت نموده اند
سروس کتبه وزارتخانه های پیش از سلامت و باطله امالی / ۱۹ بعد از ظهر با نده متاسفانه آنسای
رومای روی اصلی افتنا بودن به دین جین احدم و طمعه وارده آوردن برومیعه عد و از کارنده ان که نتوانند
در ماه مبارک رمضان بوزیر بگیزند طی اطلاعیه ای خود سرانه سرچند آری وزارت سلامت و انجمن جیبان حسد از
شهر فلام نموده و ده ای از کارنده ان مایله خندگه در این ماه رمضان گرفتار بیایند و دارند نه ای سعاده
دینسی پسین اساس خود نموده و آنان را چیزی داره نموده تا نترسند بوزیر بگیرند و بسیار سوری
نیز گامه پذیرای از آنان است و کس آنای روسای پلیس بدانند که معتقد بن بدین بین اسلیم
با این شکیبه های روسی بسکت دیگری خسرل نمیشوند و این کار بسیار سلطانانه است و اساس که سلطان
حیستند با این خود سری ها و دولت از هدف دیش خود بضرر نمیشوند

یکی دیگر از مسائل آتای زیر این است که شمس میردی را که نه خانواده دیده و نه خانه و ده دارد
تا بدرد دل کارنده ان متامل و اقل باقی بماند از آری وزارتخانه فرار داده بنظر (شیرینی) و این مسرد
کیف هم بشیر از اینکه چیزی در میان با موس و زن دیدن کارن جیبانند کارن بکارن ایلما خاموزاد آری از فرمانده
نست هر موقع کارنده ی از وضع زندگی خود اظهار رنج و غایت و بی اشتیاق و قنوت موره نموده با اعسراج
آنا و معاین فرار بگیرد این است که کارنده ان نمیشوند مستقیماً با خود وزارتخانه در تماس باشند به نسیه

از نزدیکه پشتر شایب الید (گواه شاهد سران لی و آستین باشد)

کارنده ان و کارکنان از این نگاه طوکارانه خواستارند تا خود دسته جیمی آند آیه ان برودن این زیری تجربیه
و معاین کیف نموده رئیس داده شود تا این وزارتخانه نیز مانند سایر وزارتخانه های دیگر بسکت و دینسن
دست بگسیبان نموده و کارکنان را شکیبه روسی نه دهند

از طرف کتبه هیئت من در کارخانه ان و کارکنان

۲۰۴

تاریخ - ۱۱/۴/۱۳۵۲
شماره

وزارت کشاورزی و منابع طبیعی
دقیقہ

جناب آقای امیر اسد الله علم
وزیر دربار شاهنشاهی

باتقدیم چند بسته گوشت بره که از کشور بلخارستان
بمخوان نمونه ارسال و توسط واحد بسته بندی سازمان
گوشت کشور بسته بندی شده متشکر میشوم که قضاوت سرکار
علیه بانوی گرامی را اعینم فرمایند تا راهنمایی جهت
برنامه های آبی در جهت تامین گوشت مورد نیاز پایتخت

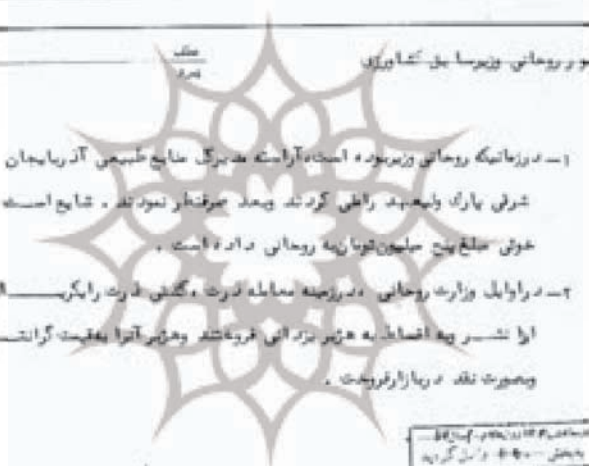
فراگرفتگان کارگاه علم و فناوری و مطالعات فرسنگی
وزیر کشاورزی و منابع طبیعی

برقال جلال علوم انسانی

<p>شماره پستی: _____ شماره: _____ تاریخ: _____ شماره: _____ شماره: _____ شماره: _____ شماره: _____</p>	<p>شماره پستی: _____ شماره: _____ تاریخ: ۱۳۹۷/۶/۲۹ شماره: _____ شماره: _____</p>
--	--

نام: _____
 نام خانوادگی: _____
 شماره: _____
 شماره: _____
 شماره: _____
 شماره: _____
 شماره: _____

۱- در زمانیکه روحانی زیر پرده استخوان آراسته مدبرگ منابع طبیعی آذربایجان
 شرقی پارت و ایجاد وطن کردند بعد صرف نظر نمودند . شایع است
 خوش خلق بین همین توانا به روحانی داده است .
 ۲- در اوایل وزارت روحانی در زمینه معامله نردت و گشای نردت را یکی مال
 ارا نشور و با افسان به هزار نردانی فروختند و هزار آترا با قیمت گرانتر
 و بصورت نقد در بازار فروختند .

شماره پستی: _____
 شماره: _____
 شماره: _____
 شماره: _____
 شماره: _____
 شماره: _____

شماره پستی: _____
 شماره: _____
 شماره: _____
 شماره: _____
 شماره: _____
 شماره: _____

۹۲۴ - ۸۳ - ۵۷

تصمیمات

۱ - مشخصات بنام حضور نام خانوادگی یوسفی نام پدر طهمند
شماره شناسنامه ۲۵۵۱۵ تهران تاریخ تولد ۱۳۰۰ تهران مذکر =
تسلی : وزیر اسبق کشاورزی و سران یوسفی

۲ - تعیین صلاحیت : میثاق سر راه و مساعیان آزاد انگیخته فنی تهران وطن دوره تخصصی آب از کالج لندن
۳ - سابقه امداد طبیبی : ندارد
۴ - شمال و شمال غرب :

الف - تربیت : مجلسی

ب - خوش استعداد : خوب

ج - حسن شهرت : ندارد

د - سمت فعلی از نظر ما : نمیتواند مورد اعتماد باشد . شایستگی بجز آن وسیع حتی بیشتر
نادره حتی جو استفاده و صلاحیت و حسن اعتبارات کشاورزی توسط مشاورانیه در انوار وجود دارد
بر همین اساس با استفاده ماده ۵ حکومت نظامی دستگیر و بازداشت بفرمایند .

ه - سمت برجسته : فعال ، پرکار و شایسته

شوریه شکار علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

۶ - نقاط ضعف : نحوه راس - دلیل باز - اهل زد و بکاز و - بدهی بکثرت بین تا سیم خانگی عمومی .

رتال جامع علوم انسانی

۷ - سایر اطلاعات : مشهور به بهائیسری است . گفته میشود بعلت اذیت و اذالمات و اعمال خلافی که در رهبر
وزارت نیرو و در کشاورزی انجام داده است کشاورزی ایران را تا حدی و در ایجاد ناراحتی و بدبینی
فعلی سهم بسزایی داشته است .

یزد - لا اله الا الله